pink
jaargang 32 nummer 3 – juni 2012

Slingers en rozetjes

Tien jaar Roze Woensdag

Op 18 juli wordt de Roze Woensdag weer uitbundig gevierd tijdens de Vierdaagsefeesten. Dit jaar wordt Roze Woensdag voor de tiende keer georganiseerd (in tegenstelling tot wat we vorig jaar schreven). Sander Ederveen van Stichting Roze Woensdag licht al wat tipjes van de sluier op.

Er zijn weer twee grote podia op de Hertogstraat en op het 'Faberplein' bij café Faber. Onder andere DJ Jean zal een klassieke IT-set verzorgen. De presentatie op de Hertogstraat is weer in handen van Bennie Solo. Op de Hertogstraat zullen diverse artiesten optreden en op het Faberplein zal om 17.00 uur de KissKissSpecial beginnen. Naast de bekende podia zijn er dit jaar meer activiteiten. Pannenkoekenrestaurant 't Hoogstraatje heeft een podium waar Nijmeegse Annie zal optreden. Aan de Waalkade vindt dit jaar tijdens de Vierdaagse het Deining Festival plaats. Op Roze Woensdag wordt hier de Loco Loco Discoshow geprogrammeerd, georganiseerd door De Schoenfabriek. Ook Gastenschip De Orca doet mee..

After parties
Dit jaar is er zeker geen gebrek aan after parties. In Lux is de KissKissSpecial after party. In de Lindenberg kan de hele week gedanst worden op swingfeest OZOzomer. Op Roze Woensdag is er een speciale OZO after party. Daarnaast is de reguliere roze horeca natuurlijk open, dus je kunt ook terecht bij Mets, Meermin of Chaps.

Roze burgemeesters en kamerleden
De Roze Voorloper wordt weer uitgereikt aan iemand die zich inzet voor zichtbaarheid van homoseksualiteit. Evenals andere jaren worden roze burgemeesters uitgenodigd. Onze kersverse burgemeester Hubert Bruls is hopelijk ook aanwezig. Zijn voorganger tapte biertjes voor zijn roze collega's. Dit jaar is het even afwachten wat er gaat gebeuren. Vorig jaar was er voor het eerst een roze kamerlid aanwezig. Op Roze Woensdag zijn er waarschijnlijk meer roze kamerleden 'van de partij', al dan niet met verkiezingsflyers.

Roze boa's en rozetjes
De Roze Woensdag slinger is nu al enkele jaren het symbool van Roze Woensdag. Deze roze boa is bedoeld om aan iemand anders te geven. Via de website www.rozewoensdag.nl kun je al een voorraadje bestellen. Dit alles onder het motto: 'Steun Roze Woensdag en versier je buurman/-vrouw !' Sander Ederveen is hier duidelijk over: "met de opbrengst van de Roze Woensdag slinger en door sponsoring kunnen wij steeds onafhankelijker worden van de gemeente Nijmegen. Hierdoor kunnen ook andere, meer inhoudelijke, projecten gefinancierd worden".
Om tien jaar Roze Woensdag te vieren worden er op 18 juli ook speciale rozetjes uitgedeeld.

Vaste waarde
Na tien jaar is Roze Woensdag uitgegroeid tot een vaste waarde tijdens de Vierdaagsefeesten. Ooit begon het met roze terrassen in de van Welderenstraat. De Stichting Roze Woensdag organiseert nu al enkele jaren deze speciale dag en inmiddels wordt het initiatief volledig en actief ondersteund door de Vierdaagsefeesten. Sander Ederveen: "op Roze Woensdag heeft de website van de Vierdaagsefeesten bijvoorbeeld een roze achtergrond". Daarnaast wordt het feest meegenomen in de totale promotie van de Vierdaagsefeesten: via social media, in de vierdaagsebrochure, op de website, op de plattegrond en in het totaalprogramma naar derden, zoals de vierdaagsebijlage van De Brug, Uit Magazine en De Gelderlander. De organisatie mag tevreden zijn met dit bereikte resultaat. Laten we hopen op mooi weer en een spetterende roze dag op 18 juli.

Het volledige programma van Roze Woensdag 2012 is in de loop van deze maand terug te vinden op de website www.rozewoensdag.nl.

[MK]

Voorronde COC Songfestival gaat voor winnende finalist

Dit najaar vindt zoals ieder jaar de Nijmeegse voorronde van het landelijk COC songfestival plaats. En wel op zaterdag 20 oktober in De Lindenberg. De winnaar neemt namens COC Nijmegen deel aan de finale van het COC Songfestival in Delft op zaterdag 17 november 2012 (zie: www.cocsongfestival.nl). Doel dit jaar is natuurlijk om de winnende finalist te leveren.

Om dat doel te bereiken zoekt de organisatie naar muzikaal talent. Dus ben jij dat of ken je mensen die hierover beschikken, geef het door.

Je kunt natuurlijk net zoals in voorgaande jaren als artiest deelnemen met je eigen tekst of een tekst die je door een bekende hebt laten schrijven.
Maar nieuw dit jaar is de mogelijkheid van 'mix & match'; Het team COC Songfestival matcht artiesten zonder lied & songwriters met lied, maar zonder uitvoerende artiest.

Dus denk je, 'ik kan niet zingen, maar teksten schud ik zo uit mijn mouw'? Meld je dan! Of sta je graag op een podium, maar heb je geen liedje? Idem dito.
Voorwaarde is natuurlijk de roze gedachte in tekst, act en / of geluid. Homo, hetero, trans of bi, zang, instrumentaal, tekstschrijvend of componerend talent, dat maakt dus niet uit. Laat je talent / aanmelding / interesse/ vragen zo snel mogelijk weten via voorrondecocsongfestival2012@gmail.com en zo kun jij je talent laten schitteren! Zet in ieder geval je telefoonnummer in je mail, dan nemen we snel contact met je op. Contactpersoon artiesten: Hellen Dankers 06-24455665.

"Wij zullen er voor zorgen dat ook de toeschouwers van deze voorronde een avond gaan beleven waar nog lang over zal worden nagepraat. En zoeken dus ook nog vrijwilligers die op de middag en avond van de voorronde een handje willen helpen. Ook dat kun je melden via bovenstaand mailadres. We hebben er zin in!" Aldus Hellen Dankers van Team voorronde COC Songfestival.

Meer informatie wordt geplaatst op www.cocnijmegen.nl.

De winnaar van de Voorronde COC Songfestival 2011: Marc Verburg. In de finale van het Nationale COC Songfestival ging de eerste plaats naar Delft. Daar vindt dit jaar de finale plaats op 17 november.

Roze Ster 2012

Susanne te Brake ontvangt tijdens de Roze Meimaand uit handen van wethouder Bert Frings de Roze Ster. Deze nieuwe prijs is ingesteld om mensen, die zich op bijzondere wijze verdienstelijk hebben gemaakt voor de homo-emancipatie, te eren. Susanne is zowel als vrijwilliger bij COC Nijmegen en als medewerker van COC Nederland actief. Zij ondersteunt met name activiteiten voor jongeren en Gay Straight Alliances. Deze waren zichtbaar aanwezig tijdens het feest op de Grote Straat op 19 mei. Het deed de wethouder ook deugd dat hij nu eens wat minder grijze haren zag.

Alle betrokkenen willen het Roze Huis

COC Nijmegen en homojongerenorganisatie Dito! hebben een plan voor een Roze Huis ingediend bij de Raad van toezicht en het bestuur van SBHN (voorheen Villa Lila). Dit plan is positief en constructief beoordeeld aldus COC voorzitter Joris Blaauw. Hoewel het nog lang niet rond is, constateert hij dat alle betrokkenen gaan voor een oplossing aan de St. Anthoniusplaats.

Eerder meldde PINK dat er een plan voor aankoop van het pand ontwikkeld wordt. Dat is op verzoek van SBHN bijgesteld. Eerst maar eens huren en als het lukt het beheer op orde te krijgen dan kan het pand daarna gekocht worden. Een geldbedrag wordt daarvoor geoormerkt. Dat is kortweg de beoogde weg. Er zijn dan nog wel wat hobbels te nemen. Zo moet er toch wat verbouwd worden aan toiletten en plafondisolatie. Daar moet eveneens geld voor gevonden worden. Last but not least is de gemeente Nijmegen als eigenaar van het pand van belang. De gemeente heeft zich vaker uitgesproken met verhuur of verkoop akkoord te kunnen gaan. De prijs en voorwaarden staan nu ter discussie. Bij het ter perse gaan van PINK wordt nog volop vergaderd en onderhandeld. COC voorzitter Joris Blaauw hoopt in de volgende editie nieuws over een openingsdatum te kunnen melden.

[BvD]

Pink is een uitgave van COC Nijmegen

Hoofdredactie
Bart van Dam, Michel Kiel

Opmaak
IS-Ontwerp / Ingrid Sewpersad

Redacteuren
Rogier Crijns, Joost Hermus, Kevin Nanlohy

Medewerkenden
John van den Broek, Erik Derks, Sander Hagenbeek, Quirijn Lokker, Pascal van der Maas, Ilse Peters, Cees van der Pluijm, Michelle Stapel, Marc van Unen, Svenja Zijm

Drukwerk & Distributie
Benda – Wijchen

Redactieadres
Postbus 1461
6501 BL Nijmegen
info@cocnijmegen.nl

advertentie

Ook voor een boodschap die moet blijven hangen!

Met posters en bouwtekeningen van BENDA drukkers blijft uw boodschap zeker hangen

BENDA drukkers

Tel. 024 - 3771188 - www.benda.nl

Positieve effecten

Voorlichtingsgroep COC Nijmegen

Als de tweede en eerste kamer het wetsvoorstel overnemen, zal vanaf komend schooljaar op alle basisscholen en middelbare scholen verplicht aandacht moeten worden besteed aan 'seksuele diversiteit'. Een vrije vertaling in de pers kwam neer op: voorlichting over homoseksualiteit wordt op alle scholen verplicht. PINK sprak met één van de coördinatoren van de voorlichtingsgroep van COC Nijmegen, Quirijn Lokker, over de rol die zijn team hierin speelt. Hij was ook bereid de lezers een inkijkje te geven in de voorlichtingsgroep en de voorlichtingen.

De voorlichtingsgroep geeft voorlichting aan een aantal opleidingen van de Hogeschool Arnhem Nijmegen, maar vooral binnen School'sOUT!

School'sOUT!, ooit bekend als het 'Traject Voortgezet Onderwijs en Homoseksualiteit Nijmegen' wordt gecoördineerd door GgD Nijmegen. Bij School'sOUT! hebben zich de Nijmeegse middelbare scholen, ROC Nijmegen, de Nijmeegse basisscholen, homojongerengroep DITO!, de gemeente Nijmegen en COC Nijmegen aangesloten. Een aantal scholen van buiten de gemeente doet ook mee. School'sOUT! ondersteunt scholen om de sociale veiligheid voor LHBT leerlingen en docenten op scholen te verbeteren. Een van de elementen daarin is educatie, waar de voorlichtingen van Quirijns team onderdeel van uit kunnen maken. De scholen hebben zich aan School'sOUT! gecommitteerd, wat niet betekent dat iedere school in Nijmegen voorlichting krijgt. Zo kunnen scholen bijvoorbeeld in plaats daarvan een theaterstuk laten opvoeren of films of boeken aanbieden.
Toch zijn er dit schooljaar alleen al 80 voorlichtingen aan scholen gegeven. Quirijn: 'en we doen ons best om dit schooljaar voor het eerst 100 voorlichtingen te kunnen geven. Mocht dat lukken, dan gaat de vlag uit en gaan we taart regelen, dat snap je wel'.

Grote groep jonge vrijwilligers
De voorlichtingsgroep bestaat momenteel uit 31 vrijwilligers, de manvrouwverhouding is 50-50 en de gemiddelde leeftijd ligt tussen de 20 en 25 jaar. Quirijn: 'we denken dat het waardevol is, dat leerlingen waar we voorlichting aan geven, zich kunnen identificeren met de voorlichters. Het is een enthousiaste club, met veel studenten, en anderen die overdag beschikbaar zijn of daar tijd voor willen vrijmaken. Het is niet automatisch een vriendenclub, maar er is tussen de voorlichters wel een goede vertrouwensband, en men trekt intensief met elkaar op: voorlichtingen, maandelijks vergaderen en evalueren, trainingsdagen door het jaar heen en een jaarlijks trainingsweekend.'

Onlangs is de groep behoorlijk uitgebreid. In september kwamen er, na een wervingscampagne in de zomer van 2011, tien voorlichters bij, in februari vier en in april nog eens drie. Ze krijgen een uitgebreide basistraining, waarna ze als aspirant-voorlichter meegaan naar de voorlichtingen. Ze geven dan nog niet zelfstandig voorlichting.
Pas na een evaluatie door de groep na een halfjaar tot een jaar, wordt iemand een volwaardig voorlichter.

Afscheid Ilse Peters
Quirijn is zelf in mei 2010 bij de voorlichtingsgroep gekomen en heeft in maart 2011 het stokje van Joris Blaauw overgenomen, om samen met Ilse Peters het coördinatorschap te delen. Ilse neemt aan het eind van dit schooljaar afscheid als mede-coördinator. Quirijn: 'Ilse is de afgelopen periode van grote waarde voor de groep geweest, ze heeft een grote bijdrage geleverd bij de professionalisering. Ze heeft veel op papier gezet over onze werkwijze, dus ze laat een erfenis achter waar we haar dankbaar voor zijn.'

Appeltjesgroene sjaaltjes en trouwen in Frankrijk
Klassen van 30 leerlingen worden opgesplitst in 2 groepen, waar per groep 2 voorlichters bij zitten. Er zijn dus 4 voorlichters voor 1 voorlichting nodig. Hoe een voorlichting eruit ziet, verschilt per keer, maar het casco komt bij middelbare scholen, ROC en HAN al sinds jaar en dag neer op: homoseksualiteit zichtbaar en bespreekbaar maken. Zichtbaar door het vertellen van de eigen ervaringen door de voorlichters, en het vertonen van een korte video waarin veel zaken rondom homoseksualiteit aan de orde komen. Bespreekbaar door het associatiespel, waarbij het woord 'homoseksualiteit' op het bord wordt gezet, en leerlingen vrijuit mogen associëren, zowel in meningen die er rond homoseksualiteit leven als opvallende elementen die met homoseksualiteit te maken hebben. De voorlichter zegt er bij dat hierbij ook biseksualiteit en transgenders aan de orde mogen komen. Quirijn: 'vaak zijn het dezelfde dingen die dan op zo'n bord verschijnen, maar soms ook opvallende dingen, zoals "appeltjesgroene sjaaltjes". Het bleek dat de leerlingen in die klas vlak ervoor appeltjesgroene sjaaltjes tot iets voor homo's hadden gebombardeerd'.

Daarna volgt een gesprek met de klas, met de associaties die de leerlingen hebben genoemd als leidraad. Leerlingen horen van elkaar hoe ze over homoseksualiteit denken, maken het dus bespreekbaar, en de voorlichters hebben een aantal wetenswaardigheden paraat. Quirijn: 'toch sta ik er soms van te kijken hoeveel leerlingen al weten'. Als na dit gesprek met de klas nog tijd over is, wordt er nog een spelvorm gedaan waarin schijntolerantie aan het licht komt, of een enveloppenspel, waarbij leerlingen zich moeten verplaatsen in een homoseksueel, bij het beantwoorden van vragen die op een kaart in een enveloppe staan.

Deze methodiek wordt aangepast per soort onderwijs. Bij HAN wordt een rollenspel gedaan, worden tips gegeven en wordt theorie besproken. Bij ROC wordt er met casussen gewerkt. Bij speciaal onderwijs en sommige VMBO's wordt het vrije associëren vervangen door gestructureerdere werkvormen. Bij basisscholen gaat de aandacht uit naar andere samenlevingsvormen, waarbij gebruik wordt gemaakt van de methodiek die CMV studentes enkele jaren geleden als afstudeerproject samenstelden, waarvoor ze de Burgemeester Dalesprijs ontvingen. Quirijn: 'dat zijn heel leuke voorlichtingen. Het zijn kinderen die niet beter weten dan dat gelijke geslachten kunnen trouwen en zijn met stomheid geslagen als ze horen dat in Frankrijk, het land waar velen wel eens op vakantie zijn geweest, homo's en lesbo's niet kunnen trouwen'. De Nijmeegse voorlichtingsgroep is voorloper op voorlichtingsterrein. Andere afdelingen zijn geïnteresseerd in de voorlichtingsmethodes die in Nijmegen gebruikt worden.

Jonge mannen
Al met al heeft Quirijn een goed gevoel bij het klimaat rond homoseksualiteit. Quirijn: 'GgD onderzoek heeft uitgewezen, dat de veiligheid voor homo's, bi's en transgenders op scholen waar we voorlichting geven, groter wordt. Ik hoor dat het bespreekbaar maken van homoseksualiteit ook het algehele gevoel van veiligheid en tolerantie op andere terreinen op scholen positief beïnvloed'. Merkt Quirijn een weerstand bij moslimjongeren? Quirijn: 'nee. Jonge mannen in het algemeen hebben moeite met homoseksualiteit, omdat ze bezig zijn met "man worden", en homoseksualiteit past niet in hun ideaal van mannelijkheid. Ik denk dat dat altijd wel een spanning zal opleveren. Geloof heeft hier weinig mee te maken.'

Toekomst
Als alles doorgaat, wordt na de zomervakantie op iedere basisschool en middelbare school in Nederland aandacht aan homoseksualiteit besteed. Heeft de voorlichting over homoseksualiteit wel een landelijke dekking? Quirijn: 'Susanne te Braak coördineert dit vanuit COC Nederland, ze zorgt dat COC's en andere voorlichtingsgroepen over heel Nederland met elkaar samenwerken en methodieken krijgen aangeboden'. Een aantal scholen zal de voorkeur geven aan andere voorlichtingsmethodes, bijvoorbeeld de reformatorische, waarbij de aandacht uitgaat naar de relatie met het geloof. In de regio die COC Nijmegen bestrijkt, is het nu nog onduidelijk wat de gevolgen zijn van de verplichte aandacht voor seksuele diversiteit voor de voorlichtingsgroep. Quirijn: 'de vorm die scholen kiezen voor de aandacht die ze willen geven aan de seksuele diversiteit, is vrij. We hebben nog geen kijk op de hoeveelheid scholen die in dat geval voor een COC voorlichting kiest. Wij zullen in ieder geval alles op alles zetten om kwalitatief goede voorlichtingen beschikbaar te hebben'.

Quirijn zal komend schooljaar afstuderen. Zal hij de voorlichtingsgroep stuurloos achter laten? Quirijn: 'ik studeer culturele antropologie, en heb niet het vertrouwen dat ik na afronding van mijn studie direct een voltijdbaan heb. Daarnaast vind ik het veel te leuk om er zomaar mee te stoppen'.

[JH]

Roze tv – *Marc van Unen*

Onlangs zag ik voor het eerst Boer Zoekt Vrouw. Niet zozeer omdat ik snakte naar aanvullende, onmisbare informatie over het groeiproces van de komkommer of de vruchtbaarheidscyclus van de koe. Ook niet omdat ik, met mijn Brabantse roots, de tongval van Yvon Jaspers zo huiselijk vind klinken. Nee, mijn avondje plattelandsromantiek had alles te maken met de deelname van homoboer Willem.

Te midden van alle spruitjestelers, inseminatieboeren en melkveehouders viel boer Willem meteen op. Hij had nét dat beetje meer glamour dan de andere deelnemers. Zo woont hij niet op de boerderij waar hij werkt. Nee, boer Willem verruilt na een dagje werken op de biodynamische zorgboerderie de werkelijk niet stijlvol te krijgen blauwe overall voor een hip sneakertje met afzakjeans om in zijn twee-onder-één-kapper-met-regendouche de mestlucht van zich af te spoelen. Daarmee is boer Willem natuurlijk eigenlijk een beetje een nep-boer, een landbouwer-light. Misschien werkt dat wel in zijn voordeel: ik weet niet of er een homo te vinden is die dag en nacht tussen de koeienmest wil doorbrengen, wonend in een jarenvijftig stulpboerderij met inwonende (groot)ouders.

Terwijl ik naar BZV keek vroeg ik mij wel af wáárom ik naar een programma keek dat mij voorheen nooit echt kon boeien. Het antwoord was natuurlijk simpel: er zat nu een roze sausje overheen. Stop een homo of lesbiënne in een programma en ik móet kijken! Toen in Goede Tijden Slechte Tijden homo-erotische scènes tussen twee schone jongelingen werden getoond, ging ook hier in huis om 20.00 uur de tv op RTL4. Niet dat ik ook maar enigszins begreep wie die twee jongens waren (ongetwijfeld was de één een doodgewaand familielid en de ander een snoodaard die na een allesverwoestende brand met een nieuw uiterlijk een rentree maakte), het feit dat twee jongens amoureus lagen te wezen op de bank was voor mij interessant genoeg om te kijken. Ik durf te stellen dat niet alleen ik opveer wanneer een roze karakter zich in een televisieprogramma meldt. Ongetwijfeld hebben vele homo's met plezier gekeken naar het gefreubelefrans bij GTST. Overigens was in diezelfde soap bijna twintig jaar geleden al een lesbische relatie te bespeuren tussen Laura en ene Tessel, waar veel minder om te doen was dan om de zoenende jongens met ontbloot bovenlijf.

Feit blijft dat in een heterogeörienteerde wereld het leuk is om een roze aspect te ontdekken. En dat een boer uit de Achterhoek en pubers in een fictief dorpje nogal ver van mijn leefwereld af staan doet er dan niet eens toe, als het maar roze is!

Hulp en aandacht voor "allo-homo's"

Veilige Haven

Een aangename ontmoeting, dát was het. Als iemand de juiste persoon is om de Veilige Haven voor Oost Nederland te runnen, het kán niet anders, dan moet het Theo Verlaan zijn. Met "zworre" stem –ik kon niet kiezen tussen schor en zwoel- combineert Theo makkelijk, verhaalt hij betrokken én deskundig over het project dat hij met verve sinds kort in Oost Nederland neerzet.

Theo Verlaan *Foto © Pascal van der Maas*

Veilige Haven, dat betekent dat er aan de andere kant van het spectrum onveiligheid moet zijn. En die is er óók. "Stel je voor: je hebt een *niet*-doorsnee Nederlandse achtergrond en je hebt vriendschappen met mensen waarvan bekend is dat ze 'anders' zijn. Of je hebt gevoelens over of seksuele ervaringen met mensen van hetzelfde geslacht. Maar je weet dat het door je ouders, familie, culturele omgeving soms zelfs streng wordt afgekeurd. Dan doe je dat zelf vaak ook, terwijl je je gevoelens of je gedrag ook niet kunt ontkennen. Dan kan er, in extreme maar werkelijk voorkomende situaties, een persoonlijk veiligheidsrisico ontstaan. Eerwraak bijvoorbeeld. Maar ook in minder extreme situaties sta je op z'n minst voor een werkelijk levensgroot dilemma. Twee onverenigbare zaken zijn onmiskenbaar wel degelijk in jou verenigd. Dan mocht je het altijd zelf uitzoeken. En vooral moest je kiezen: je leeft je leven volgens de culturele traditie, of je benoemt je gedrag als identiteit en gedraagt je daarnaar."

Nu kennen we de nuance.
Een jongen of meisje dat seks heeft met een seksegenoot, in werkelijkheid of in droom, bepaalt zelf of hij of zij zich homo of lesbisch noemt. Of niet. Of nu niet, en later misschien wel. Of kiest voor een multiple identiteit: situatiegebonden in plaats van een persoonsgebonden mono identiteit. Je kiest zelf.

"De Veilige Haven is er voor mensen met een culturele of religieuze achtergrond die wat wij hier homoseksueel gedrag of een homoseksuele identiteit noemen afkeuren of niet kunnen verenigen. De vraag kan divers zijn: je veiligheid is direct in het geding (eerwraak), tot het vinden van een plek om met lotgenoten ervaringen in gesprek te kunnen delen en het zoeken naar ontmoetingsmogelijkheden en ontspanning", aldus Theo Verlaan.

Theo Verlaan legt op alle denkbare manieren contact. Onder meer "via sites, social - en traditionele media, huisartsen, scholen, GGD, NIM, Tandem, HIL, COC, homobeweging, doelgroepsites, feesten als Music Meeting, en vooral ook via mond-op-mond 'reclame' ". En, al is Veilige Haven net gestart, het lukt. "Er zijn al meerdere trajecten geweest. COC, Onderwijs en hulpverleningsorganisaties waren verwijzer. Het waren onmiskenbaar stevige trajecten. Zonder te willen dramatiseren was soms de persoonlijke integriteit van de klant stevig in het geding. Het waren ook goede trajecten. Waarin jongeren voorzichtig een eigen vorm hebben gevonden om met hun wat wij al snel homoseksualiteit noemen om te gaan. Door een dubbelleven te leiden, door zich eerst te realiseren dat er twee werelden naast elkaar kunnen bestaan. En soms evolueert dat tot een identiteit waar homoseksualiteit intrinsiek onderdeel vanuit maakt. En soms niet."

Theo is nu aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld. Zelf heeft hij altijd veel affiniteit gehad met de Nijmeegse homobeweging. Vooral om een geluid naast de heteronormering te kunnen laten horen. Hij is bij zijn organisatie NIM actief binnen 'NIM Roze'. Maar of hij zelf homo is? Het blijft in het midden, Theo etiketteert zijn omgeving niet, zichzelf evenmin. En dat is niet uit gemak, maar heel bewust. En juist daarom is Theo zo ontzettend de juiste persoon voor deze taak. Hij helpt mensen met het inrichten van hun leven "met een zekere waardigheid".

Meer info: www.veiligehavenoost.nl
Veilige Haven is, ook anoniem, bereikbaar
Elke maandag- en vrijdagavond van 20:00 uur tot 21:30 uur.
Op telefoonnummer:
06 34 000 277
En per e-mail info@veiligehavenoost.nl
Je vraag wordt op maat beantwoord en jij bepaalt wat je er verder wel of niet mee gaat doen.

[PvdM]

DE TUSSENBALANS – *Ilse Peters*

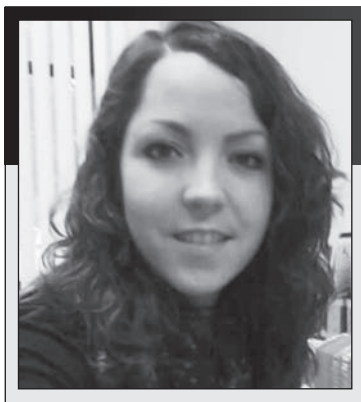

Geboortedatum en plaats: 24-06-1985
Opleiding: Culturele en Maatschappelijke Vorming & Master Seksuologie
Beroep: Preventiemedewerker SOA Sense GGD IJsselland
(Vrijwilligers-)werk: Coördinator Team Voorlichting en Secretariaatmedewerker van COC Nijmegen
Woonsituatie: Benedenwoning met tuin in Heseveld
Woont samen met: Eva Rombouts
Huiselijk ingesteld: stiekem best wel
Trouw, monogaam: ja zeker
Vrienden/vriendinnen: lieve vriendinnen groep van 8 meiden sinds 12 jaar
Geloof: rooms katholiek opgevoed, maar nu niet meer gelovig
Kinderwensen: Wil wel een gezinnetje later
Politieke voorkeur: links georiënteerd
Lengte: 1.75 m
Gewicht: 63 kilo moet dit?? ;)
Vervoermiddel: meestal de fiets
Hobby's: Voetbal, hardlopen, koken, klussen en kletsen met vriendinnen
Favoriete literatuur: alles over seksualiteit
Favoriete films: Intouchables
Favoriete muziek: soul, r&b en commercieel
Welke kranten lees je: Volkskrant
Favoriete omroep: Net5 en BNN
Favoriet vakantie-oord: Spanje en Suriname
Favoriet eten: Mediterraans, Surinaams, Frans, Thais en Hollands
Favoriete drank: Bier en bruine rum cola
Favoriete kleding: alles waar een skinny-jeans bij past
Uitgaan: Niet meer zo veel, maar vooral gay-feesten en huisfeestjes
Verslavingen: Labello, tandenstokers en een flesje water
Goede eigenschappen: Ik sta altijd voor mijn vrienden klaar
Slechte eigenschappen: eigenwijs en soms te serieus
Wat zie ja als hoogtepunt in je leven: mijn Master diploma behalen en de geboorte van het dochtertje van mijn beste vriendin
En wat als dieptepunt: Dat ik vorige competitie ALLE wedstrijden met mijn voetbalteam heb verloren
Bewondering voor: Alleenstaande ouders en het timemanagement van onze voorzitter
Hekel aan: mensen die 's morgens vroeg luidruchtig zijn in de trein
Val op (uiterlijk of karakter): in eerste instantie uiterlijk
Eerste homo/lesbische seksuele ervaring: toen ik 18 jr was
Heteroseksuele ervaring: toen ik 15 jr was
Coming out: op mijn 19e als lesbo en op mijn 21e als bi
In welke zin geëmancipeerd: Carrièrevrouw
Homo/lesbo bars: in Nijmegen de Mets natuurlijk
Andere ontmoetingsgelegenheden: restaurantjes, Camelot, Plak, Billabong
Discriminatie ervaringen: Nageroepen op straat: "vieze potten!!'
Potten/potenrammer ervaringen: gelukkig niet
In voor park/baan, sauna's, blind dates of andere avonturen: park/baan/sauna NEE, blind dates niet meer
Waar ben je eigenlijk te veel mee bezig: Vooruit denken
En waar te weinig mee: huishouden
Speciaal doel of ideaal: Seksuele voorlichting voor iedereen en biseksualiteit bespreekbaar maken

Column over soa/hiv/aids en veilige seks

De Schorerstichting failliet

Jhr. Mr. J.A. Schorer

Het was een schok toen ik het hoorde: de Schorerstichting failliet. De énige instelling in Nederland die er speciaal was voor hulpverlening en preventie ten behoeve van homomannen en lesbische vrouwen. De Jonkheer Mr. J.A. Schorerstichting werd opgericht in 1967 en ontstond uit een samenwerkingsverband van COC en GGZ (geestelijke gezondheidszorg). Jacob Anton Schorer was een jurist die begin 20e eeuw de strafbaarheid van homoseksualiteit aanvocht. De Stichting heeft zich gedurende haar bestaan er altijd op gericht een goede hulpverlening voor homo's en lesbo's tot stand te brengen. Dat het met die hulpverlening in de reguliere instellingen vaak treurig gesteld was, ondanks overigens goede initiatieven vanuit sommige van die instellingen, was aan het aantal klanten van de Schorerstichting goed te merken. Jarenlang heeft in Nijmegen een groep mensen gewerkt aan de totstandkoming van een plaatselijk categoriale hulpverleningsinstelling voor homoseksualiteit. De Nijmeegse Instellingen voor Maatschappelijk Werk (NIM) heeft uiteindelijk een aantal van die taken op zich genomen. Bij de uitbraak van de aidsepidemie heeft de Schorerstichting veel onderzoek gedaan naar de impact van de epidemie op homomannen en die impact was (en is) niet mals. Ze zette samen met de Stichting Aanvullende Dienstverlening (SAD) de buddyhulp op en coördineerde die ook landelijk. Schorer en SAD hadden homohuisartsen, gekwalificeerde homo-psychotherapeuten en homo-maatschappelijkwerkers in dienst. Psychologen als Jan Schippers en Thijs Maassen specialiseerden zich in homo-hulpverleningsstrategieën, publiceerden daarover en promoveerden daar op. Een specifieke hiv-hulpverlening voor homomannen werd o.a. door hen ontwikkeld en vond ook ingang bij enkele RIAGGs. De Schorer kreeg steeds meer taken in de organisatie en coördinatie van hiv-homopreventieprojecten. De centrale overheid heeft in de laatste decennia ervoor gekozen om zoveel mogelijk taken van die gespecialiseerde instellingen, zoals de Schorer over te hevelen naar algemene instellingen. Vaak hadden die wel zin in de financiële voordelen die dat opleverde, maar vervolgens zag je in de jaren daarna de belangstelling voor die taken verdwijnen en daarmee ging er veel specifieke deskundigheid verloren.
Nu weet ik niet precies wat de Schorer uiteindelijk de das heeft omgedaan. Maar het is diep treurig dat een gerenommeerde instelling als de Schorer haar hoofd in de schoot moet leggen. Homoseksueel Nederland heeft heel veel te danken aan de betrokkenheid, de bevlogenheid en de inzet van veel medewerkers van de Jhr. Mr. J.A. Schorerstichting en dat wilde ik op deze plaats toch even heel duidelijk gezegd hebben.

John van den Broek
info@aidsactiviteitennijmegen.nl

Stichting Ondersteuning Aids Activiteiten Nijmegen (Soaan) ondersteunt financieel initiatieven voor aidsvoorlichtingsactiviteiten.
Kijk voor meer informatie op: aidsactiviteitennijmegen.nl

Cees van der Pluijm
v/h de shakespeareclub

MOMENTEN – 9

1978

Er was van dreiging helemaal geen sprake
Je kreeg een eigen huis, een flat met hem
Wat later kwam deed toen nog niet ter zake

Nog nergens dood als stimulans of rem
Wel engelen, maar niet nog die der wrake
Je zong je lied met ongebroken stem

Een zoete inval en een bruisend bad:
De tijd dat je nog geen ontvangstangst had

Het leven leek een feest vol zang en dans
Studeren? Ja, dat deed je er wel bij
Wat misging kreeg vanzelf een nieuwe kans

Dat eens het lied verstommen zou, dat jij
Er in zou tuinen als een domme gans –
Je was naïef, je leek maar frank en vrij

Café Dapper gaat vrolijk verder

Vertrek met het goede gevoel, dat alles doorgaat!

Als initiatiefnemers van Café Dapper hebben de mannen van het eerste uur Erik Derks en zijn partner Han Polman kort geleden 'afscheid genomen'. Het is een van de weinige landelijke initiatieven op het terrein van ontmoetingscafé's voor mensen met een verstandelijk beperking in combinatie met homo/biseksuele gevoelens. Loslaten van een dergelijk initiatief is natuurlijk moeilijk. Erik en zijn partner Han hebben zo'n elf jaar hun ziel en zaligheid in dit initiatief -binnen het Nijmeegse COC- gelegd.

'Coördinatoren' Erik en partner Han nemen afscheid van hun Café Dapper

Uitgangspunt was het vertrouwen in het vermogen tot activiteiten van een groep van verstandelijk beperkten, die vanaf de zijlijn door beiden gecoacht werden. In de setting van een ontmoetingscafé is het gelukt een open sfeer voor zelfontwikkeling in seksualiteit voor mensen met een verstandelijk beperking te bevorderen. Vanaf 2000 begonnen in de Foyer van Villa Lilla is Café Dapper nu in 2012 tijdelijk in het Nijmeegse Café Samson gevestigd. Enkele weken geleden werd de coördinatie van Café Dapper door René Kusters overgenomen. Hij zal samen met zijn man Frans, Agnes Grul en Maria Engels nu het nieuwe begeleidingsteam vormen. Zij zullen dit succesvolle initiatief van Erik en Han in de toekomst gaan begeleiden .

Het begin

RC: *Welke weg hebben jullie met je initiatief afgelegd? En waren er bij de opstart van Café Dapper voorbeelden, waarbij jullie konden aanhaken?*

ED: Allereerst is er de eigen achtergrond en opleiding geweest die de voedingsbodem vormde toen mij de hulpvraag voor een ontmoetingscafé met deze insteek bereikte. En natuurlijk horen daar ook de professionele en persoonlijke contacten bij, bijvoorbeeld met de seksuologe Ellen Suykerbuyk. Tijdens mijn werkzaamheden bij een zorginstelling ontstond er eind jaren '90 vanuit algemeen maatschappelijk werk een belangstelling voor (homo) seksualiteit bij mensen met een verstandelijke beperking. In dat kader kwam er tijdens mijn werk met verstandelijk beperkte mensen in Boxmeer een hulpvraag vanuit deze groep zelf. Waar kun je mensen ontmoeten? Hoe kun je een relatie opbouwen? Waar vind ik een omgeving buiten de instelling, een plek voor de ontmoeting met gelijkgestemden? Als je er in redelijkheid vanuit gaat, dat in een groep van de 10 mensen er wel 1 met homoseksuele gevoelens rondloopt, dan kun je wel nagaan hoe dat bij een zorggroep van 600 mensen uitvalt. Daarbij was het geenszins de bedoeling daaruit een buitenactiviteit van de instelling te laten ontstaan, maar juist een omgeving te bieden los daarvan. Hoe kun je buiten een instellingssfeer een plek creëren waarin mensen met een verstandelijke beperking zich vrij kunnen voelen in het ontwikkelen van hun seksualiteit? Natuurlijk bestond het fenomeen praatgroepen wel en was er in Haarlem in '96-'97 iets dergelijks voor de begintijd van Café Dapper. Maar daar werkte men nog meer vanuit het oude principe 'zorgen voor' en dus met een nog andere beeldvorming rond de rol voor de vragenden zelf.

Zorgen dat en niet zorgen voor

RC: *Hoe heb je jullie initiatief aangepakt en uitgewerkt?*

ED: Allereerst heb ik, toen de vraag van een ontmoetingscafé op mij afkwam, me grondig gerealiseerd dat er een behoefte was, en daaraan ook meteen mijn insteek gekoppeld. Dat resulteerde in het door mij gehuldigde uitgangspunt van 'zorgen dat' i.p.v. van 'zorgen voor'. Dat betekent dat ik graag voorwaardenscheppend bezig wil zijn, door vragenden intensief bij hun initiatief te betrekken en hen van hun eigen verantwoordelijkheid daarin bewust te maken. Wat dus relatief nieuw was, was het respect voor de ontwikkelingskansen vanuit de behoefte en de mogelijkheden van individuen met een verstandelijk beperking. Ik vatte het verzoek serieus op en wilde er samen met de groep voor gaan, aanvankelijk meer in regio Boxmeer en Gennep. Ik heb nog regelmatig met de toenmalige COC-voorzitter Henk Beerten hierover gesproken, die het als een belangrijk initiatief zag. Via verbreding in contacten met andere instellingen is het initiatief in Nijmegen en bij het COC met een groter spreidingsgebied terecht gekomen. De bezoekers van Café Dapper komen nu eigenlijk overal vandaan, bijvoorbeeld uit Doorn, Enschede, Noord-Holland. Wat ons meteen opviel was dat bijna alle bezoekers over een eigen sociaal netwerk beschikten. Daarmee was wat betreft de aandacht voor Café Dapper duidelijk dat de mond-tot-mond-reclame gekoppeld aan het individuele netwerk tot succes zou kunnen leiden. Ons begeleidingsteam heeft zich van meet af aan zo opgesteld, dat wij faciliteren in plaats van organiseren. Het Café draagt de sfeer van een reguliere ontmoetingsplaats, waarbij je als bezoekers gevraagd wordt iemand mee te nemen om je bijvoorbeeld over een bepaalde drempel heen te helpen. Dat kan overigens ook iemand van de begeleiding zijn van de instelling waar je woont.
De opstart in 2000 heeft een ongedwongen en organisch verloop gehad. Persoonlijk beschouwd gingen daar nog enige evaringen aan vooraf, met gespreksgroepen in een andere setting, van de instelling waar ik tussen 1997-2002 werkzaam was.
Al snel was duidelijk, dat we met Café Dapper in een belangrijke behoefte hebben voorzien. We hebben thans een kern van ongeveer 15 bezoekers, en per keer kan het variëren tussen 25-30 bezoekers, die elkaar in een ongedwongen sfeer ontmoeten. Dat het een redelijk uniek ontmoetingscafé voor mensen met een verstandelijke beperking is, betekent ook dat we in den lande enige navolging kennen. Echter qua bezoekersaantal is Nijmegen relatief uniek.

Eigenwaarde

RC: *Wat geeft je het meeste voldoening in jullie initiatief?*

ED: Het meest trots ben ik op het feit, dat ik met ons initiatief, de bezoekers van Café Dapper een gevoel van eigenwaarde heb kunnen laten ontwikkelen. Zij kunnen hun gevoelens met anderen delen en zichzelf en anderen als persoon leren kennen. Dat is nog belangrijker dan de succesverhalen van relaties die in het ontmoetingscafé hun startpunt hadden.

Chansonnier

RC: *Welke invulling ga je nu aan de vrijgekomen tijd geven?*

ED: Het is geheel niet mijn bedoeling dat ik nu een gat moet gaan opvullen. Ik wil het allemaal op me af laten komen. Er zijn natuurlijk persoonlijk een aantal zaken, die ik belangrijk vind. Zoals bekend beschouw ik mezelf als 'chansonnier', 'kleinkunst kunstenaar' en als zodanig schrijf ik ook mijn geheel eigen liedteksten. Optreden in kleine theaters vind ik dan ook erg fijn om te doen. Merkwaardig is dat we nu zo dicht bij mijn aanvangsplek als liedjeszanger in Het Steigertheater dit interview doen [Café Jos , R.C.]. Met enige weemoed denk ik terug aan die begintijd. Tegelijkertijd kijk ik halsreikend uit naar de toekomst.

[RC]

Voldaan PINK CULINAIR

NIJMEGEN – Aan de van 't Santstraat waar ooit café de Fontein zat is sinds een jaar of drie restaurant Voldaan gevestigd. Vanavond word ik toevertrouwd aan de goede zorgen van moeder Cathy. Eigenaresse Sarah heeft nl. pas geworpen – een dochter – en neemt samen met haar man Daan even wat tijd voor haar gezin.

Bij Voldaan mag ik graag eten. Inmiddels minder vaak dan mij lief is door de crisis en ik moet de lezers ook de nodige diversiteit bieden natuurlijk. Bij binnenkomst wordt er gezoend. Het onthaal is er altijd erg hartelijk. Het restaurant is redelijk bezet dus ik besluit plaats te nemen aan de bar. Ik ben eigenlijk de enige die altijd aan de bar eet. Zo blijft er ruimte in het restaurant. 's Zomers eet ik graag op het terras op één van de lounge banken met uitzicht op al het leuks dat in Oost voorbij rijdt. Ik start met een glas witte wijn. De keuze laat ik aan Cathy over, zij is een echte connaisseur op het gebied van wijn en gastvrijheid. Het wordt een glas "Grüner Veltliner"; pure verleiding, citrusfruit, honing, peer maar toch aantrekkelijk droog van smaak. Vooraf kies ik de vissoep (€ 8,50). Een diepbord met mosselen en kokkels in de schelp, een coquille, een rivierkreeftje en natuurlijk de smakelijke licht gebonden vissoep. Kleine portie maar uitstekend van smaak. In de tussentijd klets ik lekker bij met de medewerkers. De keuken is recent verbouwd, groter geworden. Het toilet daardoor iets kleiner. Ik laat mij door chef-kok Jeroen Schepers verrassen met een lekkere eendenborstfilet. De eend wordt geserveerd op een bedje van spinazie, pompoen en oesterzwam. Een lekker rucolastamppotje erbij en wat groene salade. Of ik er extra friet bij wil? Graag. Voldaan werkt met dagverse producten en de huisgemaakte frieten met verse mayo horen daar natuurlijk ook bij. Ik drink er een stevige Shiraz-Malbec bij. Deze romantische verkering tussen de Malbec en de Shiraz druif is complex fruitig met een kruidig aroma. Terwijl ik van de koffie met friandises en vaders huisgemaakte likeur (€ 8,00) geniet word ik opgeschrikt door een enorme herrie. De keukenbrigade loopt o.l.v. Tom Tom, al trommelend op

potten en pannen door de zaak, met een nagerecht versierd met brandende sterretjes. Er blijkt iemand jarig. U bent dus gewaarschuwd. Ik ben weer ontzettend gematst door mijn lieve vriendin Cathy en betaalde voor dit alles € 29,50. Voldaan kookt in de top van het middensegment en dat voor een heel schappelijke prijs. Veel huisgemaakt of 'a la minute' bereid. Goede wijnen en vriendelijke bediening die de tijd nemen voor de gasten. Kok komt regelmatig zelf aan tafel. Gezellig zonrijk terras met lounge hoek waar je ook welkom bent om alleen een wijntje te drinken. Frisse zaak met trendy interieur, dat is Voldaan.
www.voldaan.eu

[SH]

Een leven als transgender

De tweede week van de Roze Meimaand werd door homojongerenorganisatie DITO! gebombardeerd tot Roze Week. De drukste dag van de Roze Week, dinsdag 10 mei, werd in stijl afgesloten met een bomvolle Studentenkerk bij de transgender thema-avond! De hoge opkomst bij 'Een leven als transgender' bewees dat het onderwerp niet alleen leeft onder DITO!'ers, maar ook onder studenten.

Iets later dan gepland werd de avond geopend. Maerten Prins, docent psychologie van de seksualiteit aan de Radboud Universiteit, gaf een algemene introductie op het onderwerp. Hij sprak over het begrip transgender, stereotypen, de verschillen tussen biologisch geslacht, genderidentiteit en genderrol, en transformen in India en Thailand. Daarna was het de beurt aan het speciaal voor deze avond samengestelde panel van vier jonge ervaringsdeskundigen. Vincent, Roosmarijn, Lucas en Rense werd direct het vuur aan de schenen gelegd met een paar inleidende vragen. Ook het publiek brandde meteen los. Veel verschillende onderwerpen kwamen aan bod, van de sociale en psychologische aspecten van een leven als transgender, tot de medische kant.
Waar loop je als transgender tegen aan in de maatschappij? Hoe gaat dat met solliciteren, bij paspoortcontroles of bij zoiets simpels als naar het toilet gaan? Hoe wordt het medische proces ervaren, en wat zou er in Nederland verbeterd kunnen worden wat betreft begeleiding of rechten? Is de situatie beter of slechter dan in de landen om ons heen, en in welke opzichten? Hoe is het om als transgender uit de kast te komen, en wanneer doe je dat wel of niet?

Fijne sfeer

Het was een indrukwekkende avond met een fijne sfeer waarin heel open kon worden gesproken over soms heel persoonlijke dingen. Niet alleen het publiek was enthousiast, ook de transgenderjongeren zelf waren blij verrast door de veilige, ongedwongen en gezellige sfeer. En laat dat nou precies zijn waar DITO! voor staat! Foto's van de thema-avond zijn te vinden op de Facebookpagina van DITO!.

Michelle Stapel en Svenja Zijm